

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2017/549

Dato
06.06.2018

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder anbefaler konsesjonsplikt for Vigeland kraftverk etter foreslåtte tiltak

Fylkesmannen viser til brev om ny høring på konsesjonspliktavurdering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) datert 02.06.2018. Videre viser vi til tidligere høringsbrev fra NVE i samme sak og vår uttale til konsesjonspliktavurdering datert 27.02.2017.

Bakgrunn

Hydro Energi planlegger å etablere et nytt kraftverk i Vigelandsfossen ved å utnytte eksisterende infrastruktur for gamle Vigeland kraftverk som ble lagt ned i 1973. Maksimal vannføring gjennom nytt kraftverk vil være 50 m³/s og nytt aggregat vil ha en installert kapasitet 8,5 MW. Årlig ny produksjon vil utgjøre på 18,2 GWh.

I etterkant av forrige høring har Hydro Energi fått Terrateknikk til å gjennomføre en vurdering av de miljømessige konsekvensene av Hydros planlagte kraftverk i Vigelandsfossen. Etter dialogmøte med høringsparter legger Hydro Energi frem en liste over tiltak som vil gjennomføres dersom tiltaket ikke utløser konsesjonsplikt. For mer detaljer vises det til brev fra Hydro Energi datert 06.04.2018.

Fylkesmannen sine vurderinger

Vi synes det er positivt at Hydro Energi ser behov for tiltak for å sikre vannmiljø for laks og næringsorganismer, sikre vannføring på minst 50 m³/s rett nedstrøms eksisterende kraftverk, sikre mulighet for oppgang for ål forbi dam Vigeland og at de ønsker å undersøke og ved behov bedre overlevelsen for utvandrende ål.

Samtidig er det vanskelig i dag å forskuttere hvilke fremtidige behov laks, ål og eventuelle andre arter vil kunne ha. Ved en konsesjonsbehandling sikres dette til en viss grad ved at man har standard naturforvaltningsvilkår knyttet til konsesjonen. Ved å gi fritak for konsesjonsplikt faller muligheten til å pålegge standard naturforvaltningsvilkår bort. Da er det kun de tiltakene som foreslås i brev fra Hydro Energi som vil kunne gjennomføres. Tiltak utover dette vil ikke kunne pålegges kraftverkseier.

Vigelandsfossen ligger i enden av den lakseførende strekningen i Otra. På strekningen herfra og ned de 17 km til sjøen har vi hatt et eventyrlig laksefiske de siste årene. Dette fisket lå praktisk talt dødt fra 1950-tallet og fram til 1995 da tilførsler fra industri og avløp fra Vennesla ble avskåret fra å gå i hovedløpet i elva og ført i ledning ut i Kristiansandsfjorden.

Slik vi vurderer denne saken er laksen og ålen i Otra-vassdraget vesentlige allmenne interesser. Ved å tillate fritak fra konsesjonsbehandling gir allmennheten fra seg retten til å kreve endringer ved kraftverket (standard naturforvaltningsvilkår) hvis det skulle vise seg at det var behov for slikt i fremtiden. Fylkesmannen kan ikke se at å gi fritak for konsesjonspliktavurdering for å kunne bygge kraftverket raskere, veie opp for det man gir fra seg ved å gi slipp på muligheten for å pålegge standard naturforvaltningsvilkår ved senere behov.

Til slutt vil vi igjen påpeke at revisjonsprosess knyttet til reguleringene i Otra står for døren. På generelt grunnlag vil vi understreke at nye investeringer i vassdraget bør sees i sammenheng. Det er viktig at tiltak som nå gjøres ikke blir til hinder for en god revisjonsprosess.

Fylkesmannen sin anbefaling

Etter Fylkesmannens vurdering står prosjektet i fare for å medføre skade og ulempe på kjente allmenne interesser. Vi snakker om en av Sørlandets viktige lakseelver, og det virker ikke riktig at et kraftverk skal fritas for konsesjonspliktavurdering når utløpet av kraftverket påvirker anadrom strekning.

Med bakgrunn i dette anbefaler vi at prosjektet ikke fritas for konsesjonsbehandling.

Med hilsen

Frode Krog Lund (e.f)
seniorrådgiver

Per Ketil Omholt
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Per Ketil Omholt, tlf: 37 01 75 45